

ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG NĂNG LỰC SỰ PHẠM CỦA SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH BÓNG RỔ NGÀNH GIÁO DỤC THỂ CHẤT TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỂ DỤC THỂ THAO BẮC NINH

TS. Phạm Đức Toàn¹

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong thể dục thể thao (TDTT) nghiên cứu tiên hành đánh giá thực trạng năng lực sự phạm thực hành của sinh viên (SV) chuyên ngành bóng rổ ngành Giáo dục thể chất (GDTC) trường đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh, là cơ sở khoa học thực tiễn để đề xuất biện pháp nâng cao hiệu quả học tập của sinh viên chuyên ngành bóng rổ ngành GDTC trường đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh.

Từ khóa: Thực trạng, năng lực sự phạm, sinh viên chuyên ngành bóng rổ, ngành GDTC, trường đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh.

Summary: Using conventional scientific research methods in sport and physical education to conduct research to assess the reality pedagogical capacity of students majoring in Basketball, majoring in Physical Education, Bac Ninh University of Physical Education and Sports, is practical scientific basis to propose measures to improve the learning efficiency of students majoring in Basketball of Physical Education, Bacninh University of Sports.

Keywords: The reality, pedagogical capacity, students majoring in Basketball, majoring in Physical Education, Bacninh University of Sports.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bóng rổ là một môn thể thao tự chọn được đưa vào chương trình giáo dục từ bậc tiểu học đến bậc Đại học, trong những năm tới lực lượng giáo viên, hướng dẫn viên môn Bóng rổ sẽ cần rất nhiều. Như vậy yêu cầu cao về các kỹ năng sự phạm của người GV (GV), hướng dẫn viên (HDV) môn Bóng rổ là rất cần thiết.

Đối với các sinh viên chuyên ngành đang học tập tại trường đại học TDTT BN, việc học tập nâng cao năng lực chuyên môn được quan tâm đáng kể do đa số sinh viên mới vào Trường bắt đầu làm quen với môn Bóng rổ nên việc rèn luyện các kỹ thuật, chiến thuật... được chú trọng nhiều hơn so với việc rèn luyện nâng cao năng lực sự phạm. Tuy nhiên, việc nâng cao năng lực sự phạm mới chính là việc làm cần thiết để giúp sinh viên có được vốn kiến thức ra trường để làm nghề, để truyền đạt một cách hiệu quả nhất các kiến thức chuyên môn đã học cho học sinh.

Xuất phát từ những vấn đề nêu trên, chúng tôi tiến hành nghiên cứu: Đánh giá thực trạng năng lực sự phạm thực hành của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường đại học TDTT BN.

Quá trình nghiên cứu đề tài sử dụng các phương pháp sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu; kiểm tra sự phạm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1. Xác định cấu trúc năng lực sự phạm của người GV thể dục hiện nay

Qua quá trình nghiên cứu các tài liệu về lý luận nghiệp vụ sự phạm nói chung và lý luận nghiệp vụ sự phạm TDTT nói riêng, đồng thời trao đổi với một số các giảng viên ở trường đại học TDTT BN, trường Đại học sư phạm TDTT Hà Nội, chúng tôi tổng hợp được 17 kỹ năng đánh giá năng lực sự phạm của người GV thể dục. Tiến hành phỏng vấn kết quả trình bày ở bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Có 9 kỹ năng sự phạm được nhà chuyên môn đánh giá là kỹ năng cơ bản

đối với người giáo viên thể dục (GV TD) trong nhà trường phổ thông hiện nay gồm:

1. Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học.
2. Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác.
3. Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa.
4. Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy.
5. Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học)
6. Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy
7. Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh
8. Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác.
9. Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu.

2.2. Thực trạng năng lực sự phạm của sinh viên chuyên ngành bóng rổ ngành GDTC trường ĐH TDTT BN.

Đánh giá thực trạng năng lực sự phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường ĐH TDTT BN. Kết quả được trình bày ở bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Theo đánh giá của những sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC đã tham gia thực tập tại các cơ sở, các em đã đánh giá những năng lực sự phạm của mình thể hiện có 2 kỹ năng đạt loại tốt, 5 kỹ năng đạt trung bình và 2 kỹ năng đạt loại yếu. Kết quả các kỹ năng đó như sau:

* Những kỹ năng đạt loại tốt:

- Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác
- Kỹ thuật tổ chức, trọng tài thi đấu.

* Những kỹ năng đạt loại trung bình:

- Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học
- Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học)
- Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy

- Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác.
- Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy

* Những kỹ năng đạt loại yếu:

- Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn giảng viên về những kỹ năng sư phạm cơ bản của người giáo viên TDTT(n=26)

TT	Kỹ năng sư phạm	Số phiếu	%
1	Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học	22	84.6
2	Kỹ năng làm mẫu (thí phạm) động tác	26	100
3	Kỹ năng giao tiếp sư phạm	11	42.3
4	Kỹ năng nhận thức	6	23.1
5	Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa	24	92.3
6	Kỹ năng khéo léo ứng xử sư phạm	11	42.3
7	Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy	25	96.1
8	Kỹ năng tự học	8	30.1
9	Kỹ năng dạy học	10	38.4
10	Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học)	26	100
11	Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy	25	96.1
12	Kỹ năng ngôn ngữ	12	46.1
13	Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	26	100
14	Kỹ năng cảm hóa học sinh	10	38.4
15	Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác	24	93.3
16	Kỹ năng bảo hiểm, giúp đỡ và sơ cứu chấn thương	11	44.3
17	Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu	26	100

Bảng 2. Đánh giá năng lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành giáo dục thể chất trường ĐH TDTT BN (n= 22)

TT	Kỹ năng cơ bản	Mức độ đánh giá							
		Rất tốt		Tốt		Trung bình		Yếu	
		n	%	n	%	n	%	n	%
1	Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học.	5	22.7	9	40.1	5	22.7	3	13.6
2	Kỹ năng làm mẫu (thí phạm) động tác.	9	40.1	10	45.4	2	9.1	1	4.54
3	Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa.	1	4.5	3	13.6	9	40.1	9	40.1
4	Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy.	5	22.7	8	36.3	7	31.8	2	9.1
5	Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học)	5	22.7	9	40.1	8	36.3	1	4.54
6	Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy	4	18.1	9	40.1	7	31.8	2	9.1
7	Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	1	4.54	3	13.6	8	36.3	10	45.4
8	Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác.	5	22.7	7	31.8	8	36.3	2	9.1
9	Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu.	10	45.4	9	40.1	2	9.1	1	4.54

- Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh

2.3. Nguyên nhân hạn chế năng lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường ĐH TDTT BN

Qua quá trình tìm hiểu, phân tích chúng tôi đã tìm ra 8 nguyên nhân cơ bản hạn chế năng lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường đại học TDTT BN. Chúng tôi tiến hành phỏng vấn các giảng viên, cán bộ quản lý trường ĐH TDTT

Bảng 3. Kết quả phỏng vấn giảng viên Trường ĐH TDTT BN về những nguyên nhân làm hạn chế lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành giáo dục thể chất (n=25)

TT	Các nguyên nhân	Ý kiến			
		Đồng ý	%	Không đồng ý	%
1	Giảng viên chưa quan tâm nhiều đến rèn luyện năng lực sư phạm cho sinh viên.	22	88.0	3	12.0
2	Sinh viên chưa ý thức được nhiệm vụ trau dồi, rèn luyện kiến thức, kỹ năng sư phạm.	23	92.0	2	8.0
3	Cơ sở vật chất, tài liệu giáo trình không đầy đủ	12	48.0	13	52.0
4	Sinh viên chưa tích cực tự học, tự rèn luyện nâng cao năng lực sư phạm.	21	84.0	4	16.0
5	Trình độ giảng viên không đảm bảo	7	28.0	18	72.0
6	Chưa có nội dung đánh giá năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên	25	100	0	0
7	Nội dung và yêu cầu trong kiểm tra, đánh giá chưa phù hợp với mục tiêu đào tạo	10	40.0	15	60.0
8	Chưa có các biện pháp cụ thể, để nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên.	24	96.0	1	4.0

BN. Kết quả được trình bày ở bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Có 05 ý kiến đồng ý những nguyên nhân làm hạn chế năng lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC với trên 80% ý kiến tán thành, đó là:

1. Giảng viên chưa quan tâm nhiều đến rèn luyện năng lực sư phạm cho sinh viên.
2. Sinh viên chưa ý thức được nhiệm vụ trau dồi, rèn luyện kiến thức, kỹ năng sư phạm.
3. Sinh viên chưa tích cực tự học, tự rèn luyện nâng cao năng lực sư phạm.
4. Chưa có nội dung đánh giá năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên.
5. Chưa có các biện pháp cụ thể, để nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên.

3. KẾT LUẬN

* Cấu trúc năng lực sư phạm thực hành của người GV TD bao gồm 09 kỹ năng:

- Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học
- Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác.
- Kỹ năng phát hiện và sửa chữa những sai lầm thường mắc.
- Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy
- Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt.
- Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy
- Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh
- Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác
- Kỹ năng tổ chức thi đấu, trọng tài

* Thực trạng năng lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường đại học TDTT BN thể hiện như sau:

- Những kỹ năng đạt loại rất tốt: Kỹ năng tổ chức thi đấu, trọng tài
- Những kỹ năng đạt loại tốt: Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác
- Những kỹ năng đạt loại trung bình: Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học; Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt; Kỹ năng biên soạn kế

hoạch, tiến trình giáo án giảng dạy; Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác

- Những kỹ năng đạt loại yếu: Kỹ năng phát hiện và sửa chữa những sai lầm thường mắc; Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy; Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh

* Các nguyên nhân làm hạn chế năng lực sư phạm của sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường ĐH TDTT BN gồm:

- Giảng viên chưa quan tâm nhiều đến nhiệm vụ rèn luyện năng lực sư phạm cho sinh viên.
- Sinh viên chưa ý thức được nhiệm vụ trau dồi, rèn luyện kiến thức, kỹ năng sư phạm.
- Sinh viên chưa tích cực tự học, tự rèn luyện nâng cao năng lực sư phạm
- Chưa có nội dung đánh giá năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên
- Chưa có các biện pháp cụ thể để nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Kim Xuân (2006), “Đánh giá thực trạng các yếu tố chi phối hiệu quả đào tạo và kỹ năng sư phạm sinh viên thể dục những năm đầu sau khi ra trường làm công tác giảng dạy”, bản tin khoa học đào tạo huấn luyện thể thao, số 3 tr2.
2. Kiều Tất Vinh (2007) “Nghiên cứu xác định những giải pháp cơ bản nhằm nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên trường cao đẳng sư phạm thể dục trung ương I”, Luận án tiến sĩ.
3. Đồng Hương Lan (2008), “Nghiên cứu một số giải pháp nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên khoa GDTC trường Hồng Đức, Thanh Hoá”, Luận văn thạc sĩ giáo dục học.

NGUỒN BÀI BÁO: Bài báo được trích đề tài Cơ sở “Nghiên cứu giải pháp nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên chuyên ngành Bóng rổ ngành GDTC trường Đại học TDTT Bắc Ninh” nghiệm thu tháng 11 năm 2021